

Algoritmi množenja matrica: Julia vs Rust

Paralelne i distribuirane arhitekture i jezici

Nikola Kušlaković E2 121/2025

07.02.2026.

Uvod

- ▶ Množenje matrica je fundamentalna operacija u naučnim i inženjerskim aplikacijama
- ▶ Bitna za: mašinsko učenje, numeričke simulacije, obradu signala, računarsku grafiku
- ▶ **Julia**: dinamički jezik sa JIT prevođenjem, koristi Garbage Collection, dizajniran za naučna istraživanja
- ▶ **Rust**: statički tipiziran jezik sa fokusom na sigurnost i performanse
- ▶ **Cilj**: uporediti implementacije algoritama množenja matrica u oba jezika sa fokusom na performansama i lakoći implementacije

Algoritmi

Analizirani algoritmi:

1. **Iterativni algoritam** - $O(n^3)$

- ▶ Direktna implementacija kroz tri ugnježdene petlje

2. **Zavadi-pa-vladaj** - $O(n^3)$

- ▶ Rekurzivna podela matrice na 8 podmatrica

3. **Štrasenov algoritam** - $O(n^{2.81})$

- ▶ 7 rekurzivnih množenja umesto 8

Implementacija u Juliji - Iterativni (1/2)

```
function iterative_matmul(A::AbstractMatrix{T},  
                         B::AbstractMatrix{T}) where T  
    m, n = size(A)  
    q, p = size(B)  
  
    if n != q  
        throw(DimensionMismatch(  
            "Matrix dimensions must agree"))  
    end  
  
    C = zeros(T, m, p)
```

Implementacija u Juliji - Iterativni (2/2)

```
# Column major order (cache optimizacija)
for j in 1:p      # kolona C
    for k in 1:n    # akumulacija
        for i in 1:m # red C
            C[i, j] += A[i, k] * B[k, j]
    end
end
end

return C
end
```

- ▶ Prilagođeno skladištenju po kolonama
- ▶ Tip AbstractMatrix za fleksibilnost

Implementacija u Juliji - Zavadi-pa-vladaj (1/2)

```
function _divide_conquer_recursive(
    A::AbstractMatrix{T},
    B::AbstractMatrix{T},
    threshold::Int) where T
    m, n = size(A)
    q, p = size(B)

    # Bazni slučaj
    if m <= threshold || n <= threshold ||
        p <= threshold
        return iterative_matmul(A, B)
    end
```

Implementacija u Juliji - Zavadi-pa-vladaj (2/2)

```
# Podela matrica
m_half = m ÷ 2; n_half = n ÷ 2; p_half = p ÷ 2
A11 = @view A[1:m_half, 1:n_half]
# ... ostale podmatrice

# Paralelno izvršavanje sa @spawn
t1 = Threads.@spawn _divide_conquer_recursive(
    A11, B11, threshold)
# ... ostali taskovi

# Kombinovanje rezultata
C11 = fetch(t1) + fetch(t2)
# ...
return [C11 C12; C21 C22]
end
```

Implementacija u Rustu - Struktura Matrix (1/3)

Implementacija u Rustu - Struktura Matrix (2/3)

```
pub fn add(&mut self, other: &Matrix)
          -> &mut Self { ... }

pub fn sub(&mut self, other: &Matrix)
          -> &mut Self { ... }

pub fn pad(&self, new_rows: usize,
           new_cols: usize) -> Matrix { ... }

pub fn combine_quadrants(c11: &Matrix,
                         c12: &Matrix,
                         c21: &Matrix,
                         c22: &Matrix) -> Matrix { ... }

}
```

Implementacija u Rustu - Struktura Matrix (3/3)

```
// Indeksiranje: matrix[(row, col)]
impl Index<(usize, usize)> for Matrix {
    type Output = f64;
    fn index(&self, (row, col): (usize, usize))
        -> &Self::Output {
        &self.data[col * self.rows + row]
    }
}

// Mutabilno indeksiranje: matrix[(row, col)] = value
impl IndexMut<(usize, usize)> for Matrix {
    fn index_mut(&mut self, (row, col): (usize, usize))
        -> &mut Self::Output {
        &mut self.data[col * self.rows + row]
    }
}
```

Implementacija u Rustu - Zavadi-pa-vladaj (1/2)

```
fn divide_conquer_recursive(a: &Matrix,
                            b: &Matrix,
                            threshold: usize)
                            -> Matrix {
    let m = a.rows; let n = a.cols; let p = b.cols;

    if m <= threshold || n <= threshold ||
       p <= threshold {
        return iterative_matmul(a, b);
    }

    // Podela matrica
    let a11 = a.submatrix(0, m_half, 0, n_half);
    // ...
```

Implementacija u Rustu - Zavadi-pa-vladaj (2/2)

```
// Paralelizacija uz Rayon biblioteku
let results: Vec<Matrix> = vec![
    (&a11, &b11), (&a12, &b21),
    // ... ostale kombinacije
]
.into_par_iter()
.map(|(a_sub, b_sub)|
    divide_conquer_recursive(a_sub, b_sub,
                              threshold))
.collect();

// Kombinovanje kvadrantata
Matrix::combine_quadrants(&c11, &c12,
                           &c21, &c22)
}
```

Paralelizacija

Julia (Base.Threads):

- ▶ `@spawn` makro kreira virtuelne niti (taskove)
- ▶ Planer dodeljuje taskove sistemskim nitima
- ▶ Pogodan za rekurzivne algoritme

Rust (Rayon):

- ▶ Automatsko balansiranje opterećenja
- ▶ `.into_par_iter()` za paralelnu iteraciju
- ▶ Efikasno upravljanje thread pool-om

Zašto Rayon, a ne std::thread?

Problem sa std::thread za rekurziju:

- ▶ Direktno mapiranje na sistemske niti → veliki overhead
- ▶ Duboka rekurzija → prevelik broj niti → pad performansi
- ▶ Nema automatskog balansiranja opterećenja

Rešenja za std::thread (komplikuju implementaciju):

- ▶ Ograničiti dubinu paralelizacije (hibridni pristup)
- ▶ Implementirati iterativno sa eksplisitim stekom
- ▶ Ručno upravljati sinhronizacijom i spajanjem rezultata

Zaključak: Rayon pojednostavljuje implementaciju i pruža bolje performanse

Metod merenja

Merenje u Juliji:

- ▶ BenchmarkTools biblioteka
- ▶ Automatski warmup za JIT prevođenje

Merenje u Rustu:

- ▶ std::time za vreme
- ▶ stats_alloc za heap memoriju (presretanje alokacija)

Konfiguracija

- ▶ threshold = 32 (za zavadi-pa-vladaj i Štrasenov algoritam)
- ▶ Veličine matrica: 64, 128, 256, 512, 1024, 2048
- ▶ Vreme izvršenja: prosečno od 10 ponavljanja
- ▶ Broj sistemskih niti: 8

Rezultati - Iterativni algoritam

Veličina	Julia (ms)	Rust (ms)	Julia (MB)	Rust (MB)	Speedup (Julia/Rust)	Memory Ratio (Julia/Rust)
64	0.13	0.06	0.03	0.03	2.17	1.00
128	1.09	0.33	0.13	0.13	3.30	1.00
256	7.77	2.42	0.52	0.52	3.21	1.00
512	58.47	19.68	2.10	2.10	2.97	1.00
1024	452.44	148.36	8.39	8.39	3.05	1.00
2048	4377.95	2625.01	33.56	33.55	1.67	1.00

Zaključak: Rust konstantno ~2-3x brži za iterativni algoritam

Rezultati - Zavadi-pa-vladaj

Veličina	Julia (ms)	Rust (ms)	Julia (MB)	Rust (MB)	Speedup (Julia/Rust)	Memory Ratio (Julia/Rust)
64	0.16	0.53	0.17	0.26	0.30	0.65
128	0.67	0.97	1.49	2.10	0.70	0.71
256	3.70	3.65	12.47	16.81	1.01	0.74
512	34.51	20.17	101.91	134.48	1.71	0.76
1024	263.68	116.01	823.11	1075.84	2.27	0.77
2048	1963.28	884.62	6619.86	8606.71	2.22	0.77

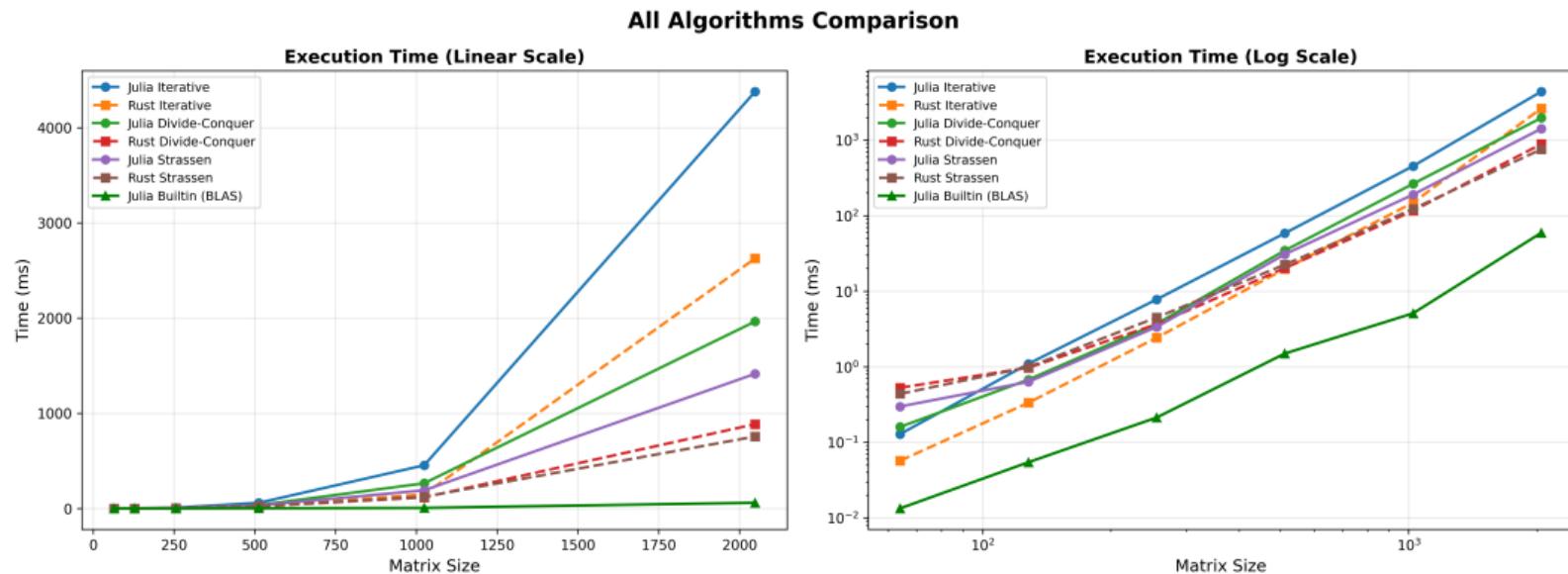
Zaključak: Za matrice >256, Rust brži, a Julia troši manje memorije (pogledi)

Rezultati - Štrasenov algoritam

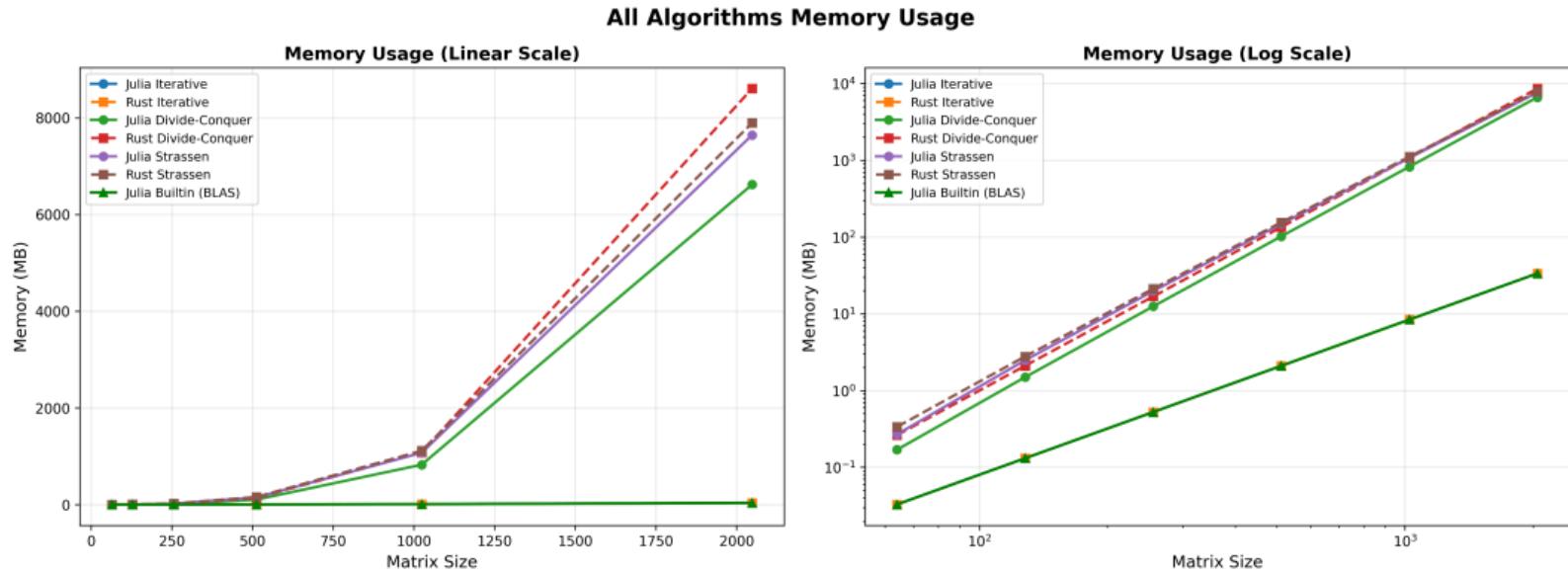
Veličina	Julia (ms)	Rust (ms)	Julia (MB)	Rust (MB)	Speedup (Julia/Rust)	Memory Ratio (Julia/Rust)
64	0.30	0.44	0.27	0.34	0.68	1.26
128	0.63	0.99	2.48	2.78	0.64	1.12
256	3.35	4.48	19.73	21.17	0.75	1.07
512	30.76	22.43	147.60	154.98	1.37	1.05
1024	189.88	122.55	1070.14	1112.11	1.55	1.04
2048	1413.37	754.80	7644.75	7893.79	1.87	1.03

Zaključak: Sličan trend kao kod zavadi-pa-vladaj

Poređenje svih algoritama (vreme izvršenja)

Poređenje svih algoritama (memorija)

Rangiranje performansi

Julia ugrađen * operator sa BLAS rutinama:

- ▶ Najbrži za sve veličine matrica (optimizovano decenijama)
- ▶ Primer (2048×2048): ~59 ms vs 1413 ms (Strassen) vs 4378 ms (Iterativni)

Zaključak: Za stvarne primene **uvek koristiti ugrađeno množenje** u Juliji

Zaključak

Implementacija:

- ▶ Julia nudi jednostavniju implementaciju (ugrađeni tipovi matrica)
- ▶ Rust zahteva ručnu implementaciju struktura i operatora

Performanse:

- ▶ Rust brži za osnovne algoritme (~2x za iterativni)
- ▶ Julia troši manje memorije zahvaljujući pogledima (@view)
- ▶ **BLAS rutine u Juliji su daleko najbrže**

Preporuka:

U praksi koristiti ugrađeno množenje matrica u Juliji (* operator) koje koristi visoko optimizovane BLAS biblioteke

Hvala na pažnji!

Literatura

- [1] Wikipedia contributors, "Master theorem (analysis of algorithms)." [https://en.wikipedia.org/wiki/Master_theorem_\(analysis_of_algorithms\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Master_theorem_(analysis_of_algorithms)), 2024.
- [2] V. Strassen, "Gaussian elimination is not optimal," *Numerische Mathematik*, vol. 13, no. 4, pp. 354–356, 1969, doi: 10.1007/BF02165411.
- [3] The Julia Project, "Multi-dimensional arrays." <https://docs.julialang.org/en/v1/manual/arrays/>, 2024.
- [4] The Julia Project, "Multi-threading." <https://docs.julialang.org/en/v1/base/multi-threading/>, 2024.
- [5] Netlib, "Basic linear algebra subprograms (blas)." <https://www.netlib.org/blas/>, 2024.
- [6] The Julia Project, "LinearAlgebra." <https://docs.julialang.org/en/v1/stdlib/LinearAlgebra/>, 2024.
- [7] N. Matsakis and J. Stone, "Rayon: A data parallelism library for rust." <https://crates.io/crates/rayon>, 2024.
- [8] JuliaCI, "BenchmarkTools.jl." <https://juliaci.github.io/BenchmarkTools.jl/stable/>, 2024.
- [9] J. Ploch, "Stats_alloc: A rust crate for allocation statistics." https://docs.rs/stats_alloc/latest/stats_alloc/, 2024.